

طلاب جوان؛ ونقشی که باید ایفا کنند

جوان در حوزه علمیه کتابخانه‌ای برای مطالعه انقلاب اسلامی درست نمی‌کنند؟ بالآخره این انقلاب، یک اتفاق بزرگ بوده و هنوز ناشناخته است. حوزه علمیه چون مادر نظام اسلامی است، باید درباره انقلاب، حرف داشته و تولید نظر و گفت‌وگو را سازگار کرده باشد.

الهی: روشن است که نظام اسلامی نیازهایی دارد و برای پاسخ به این نیازه‌ها، بیشترین انتظار را از حوزه‌های علمیه دارد؛ چون حکومت، اسلامی است و حوزه علمیه، اولین نهاد متکفل حوزه دین و معارف دینی است. اگر دغدغه هر روحانی پس از فهم و ترویج معارف دینی، اجرای آن معارف باشد، طبیعی است که باید از ظرفیت حکومت اسلامی به عنوان مهم‌ترین سازوکار پیاده‌سازی معارف دینی در جامعه استفاده و این وظیفه را بر دوش خود احساس کند.

نیازهای نظام اسلامی خود بر دو گونه است؛ نیازهای نرم‌افزاری و سخت‌افزاری. نیازهای نرم‌افزاری ناظر بر ماده و محتوا هستند و هرچه این نرم‌افزار غنی‌تر و جامع‌تر تدوین شود، مدیریت جامعه با چالش‌های کم‌تری مواجه خواهد بود. علاوه بر حکومت،

عرصه‌ای مثل مسجد که پایگاه سنتی روحانیت بوده است، نقش و کارکرد بی‌بدیل یک روحانی جوان در مسجد در مقایسه با انتظارات رهبری، محل تأمل است. تاعرصه‌های بالاتر و مناصب و مسئولیت‌های مهم قضایی و غیره که بسترهایی است برای ایفای نقش‌های اساسی.

وقتی همه این فرصت‌ها را می‌بینیم، اگر بخواهیم واقع‌بین باشیم، از نظر کمی و کیفی نسبت به فرصت‌ها و مسئولیت‌هایمان، عقب‌ماندگی جدی داریم. در عرصه کمی، باید ببینیم متناسب با این فرصت‌ها و مسئولیت‌ها چقدر توانسته‌ایم یارگیری کنیم و چقدر طلبه داریم؟ در عرصه کیفی چقدر توانسته‌ایم حضور داشته باشیم؟ و حضور جسته‌وگریخته‌ای که داشته‌ایم، چقدر مؤثر بوده است؟

رهبری می‌فرماید که حوزه علمیه هیچ‌وقت به‌طور مستقیم در عرصه نرم‌افزاری انقلاب ورود پیدا نکرده است و اگر ملاحظات عاطفی درباره کسانی که خالصانه در این عرصه زحمت کشیده‌اند نبود، می‌گفتم فعالیت ما در این عرصه نزدیک به صفر بوده است! ایشان می‌فرمایند که چرا طلبه‌های

برگزاری هم‌اندیشی پس از کلی هماهنگی و تعویق، از آن کارهای سخت است؛ اما در ساختمان نوساز و مدرن مدرسه علمیه سلیمانیه، پیدا کردن مکانی که فضای سنتی حوزه علمیه را تداعی کند، سخت‌تر به نظر می‌رسد! بنابراین به همان دفتر ریاست و پشت میز، رضایت دادیم تا فاصله معماری جدید حوزه از اصالت حوزوی، حاشیه‌ای بر نقش طلاب باشد... در این هم‌اندیشی، نقش طلاب جوان در عرصه‌های اجتماعی و چگونگی آماده‌سازی آن‌ها برای تعامل هرچه بهتر با نظام اسلامی را با حضور سه نفر از طلاب و فضایی جوان حوزه علمیه مشهد به بحث و بررسی گذاشتیم؛ حجج‌اسلام آقایان: محمد الهی خراسانی، سیدابوالفضل کاظمی، و محسن هاشمی‌برزگری. گرچه بحث‌های مفصل میهمانان هم‌اندیشی، فرصت بیشتری برای طرح سایر سؤالات باقی نگذاشت.

وظیفه و نقش طلاب جوان در برابر جامعه و نظام اسلامی چیست؟

هاشمی: تعبیر رهبری از طلبه، «سرباز نظام اسلامی» است و یکی از اقشاری که باید حضور کارآمدی در عرصه این تعامل داشته باشد، طلاب جوان هستند. ولی چگونگی بروز و ظهور این حضور و کارآمدی در مجموعه نظام اسلامی و برقراری یک تعامل دوطرفه، مستلزم روشن شدن زمینه‌های این تعامل است. به‌نظرم باید مسئولیت‌های حوزه و از سوی دیگر فرصت‌هایی که نظام در اختیار حوزویان قرار داده است را